

*Afrika ősi helyein,
Hóbortos királyok
Csontból faragott sakktábláin.*

2.

*Az Egyszarvú szelíd hallgatása.
Misztikus Rózsa-embléma: a néma Szerető, ki minden nap
Leráz magáról. Tenger apálya és dagálya.
Ébredés után az üres part.*

Ma már bölcsebbnek...

CZESLAW MILOSZ

Czeslaw Milosz (1911–2004) Nobel-díjas lengyel költő és esszéista, 1951-től párizsi, illetve amerikai emigrációban élt, csak halála előtt néhány évvel költözött vissza Krakkóba. Az alábbi két vers összegyűjtött verseinek ötödik kötetéből való, ami a Znak kiadónál jelent meg 2009-ben. Magyarra fordított verseinek legutóbbi gyűjteményei: *Ahogy elkészül a világ* (Ab-art, Pozsony, 2001), illetve *Milyen is lesz a Mennyben* (Új Ember, Budapest, 2004).

*Ma már bölcsebbnek kellene lennem, mint voltam egykor.
De nem tudom, az vagyok-e.*

Az emlékezet elrendezi szégyeneim és elragadtatásaim történetét.

*A szégyeneket magamba zártam, de az elragadtatott pillanatok,
napfény-pászmával a falon, rigó-trillával, egy arccal, egy szem íriszével,
egy verseskötetettel, és egy emberrel — mindez tart és fénylőn visszatér.*

Ez az a pillanat, ami esendőségem fölé emel.

*Gyertek közelebb mind, akiket szerettem, bocsássatok meg
bűnömet, azt, hogy elbűvölt engem szépségetek.*

*Nem voltatok tökéletesek, de számomra ennek a szemöldöknek az íve,
ez a félrehajtott fej, ez az egyszerre kihívó és tartózkodó beszéd
nem tartozhatott máshoz, csak tökéletes lényekhez.*

*Örök szerelmet esküdtem nektek, de aztán
meggyengült elhatározásom.*

*Gyors pillantásokból szövődött szöttesem,
nem lehet beléjük göngyölni emlékművet.*

*Rám maradt tehát számos nőhöz és férfihez
írt megíratlan ódák sokasága.*

*Másokhoz nem hasonlítható bátorságuk, áldozatkészségük,
odaadásuk velem együtt múlik el, nem tud róluk senki más.
Senki más mindörökké.*

*Ha erre gondolok, kell egy halhatatlan Tanú,
hogy egyedül ő tudjon róluk és emlékezzen rájuk.*

Szemeim

*Tisztelt szemeim, hát bizony bajban vagytok.
Csak a dolgok homályos rajzát kapom meg tőletek,
És hogyha szín van, az meg elég ködös.
Valaha királyi agárfalka voltatok,
Amellyel utcára léptem minden kora reggel.
Szívós szemeim, de sokat láttatok:
Sok országot, várost, szigetet és óceánt is.
Együtt köszöntöttük a roppant napfelkeltét
Amikor mélyen beszívott levegő hívogatott futásra
A harmattal behintett hegyi ösvényeken.
Most, amit láttatok, bennem rejtőzik mind,
És átváltozott: vagy emlék, vagy álom.
Lassan távolodom a világ vásáráról,
És mintha ellenérzést keltene bennem
A ruhák majom-divatja, a zajongás, a dobok verése.
Milyen megkönnyebbülés! Magam vagyok, gondolataimmal
Az emberek alapvető hasonlóságáról,
És a kicsiny magról, amit a különbözős jelent.
Szemek nélkül, egyetlen fényes pontra figyelve,
Amely szélesedik és magába ölel.*

Gömöri György fordításai